

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 18.6.2009
KOM(2009) 276 v konečném znění

2009/0079 (ACC)

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY,

kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 733/2008 o podmínkách dovozu zemědělských produktů pocházejících ze třetích zemí po havárii jaderné elektrárny v Černobylu

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Historické pozadí

Na černobylskou havárii Společenství prvotně reagovalo tím, že Komise přijala doporučení určené členským státům o koordinaci vnitrostátních opatření pro uvádění na trh zemědělských produktů, jež byly v důsledku havárie kontaminovány radioaktivním spadem¹. Následovalo rozhodnutí Komise², kterým se pozastavuje zařazení některých zemí do seznamu, z nichž členské státy povolují dovoz živých zvířat a čerstvého masa. Dne 12. května 1986 přijala Rada nařízení o prozatímním pozastavení dovozu některých zemědělských produktů pocházejících z některých třetích zemí³. Vzhledem k tomu, že uvedená opatření pro zákaz dovozu byla časově omezena, Rada je nahradila nařízením, kterým se za určitých podmínek povoluje obnovení dovozu. V tomto nařízení byly stanoveny nejvyšší přípustné úrovně radioaktivního cesia v dovezených produktech, přičemž dodržování těchto úrovní musely kontrolovat dovážející členské státy⁴. Od konce roku 1987⁵ zavedla Rada článek 133 (někdejší článek 113) Smlouvy o ES jako právní základ pro přijímání nařízení o prodloužení doby platnosti kontrolního systému; legislativním základem se stalo nařízení Rady (EHS) č. 737/90⁶ přijaté v roce 1990. Použitelnost tohoto nařízení pak byla několikrát prodloužena a byly do něho zařazeny některé změny. Poslední prodloužení použitelnosti systému Společenství pro kontrolu dovozu zemědělských produktů po černobylské havárii o období desíti let pochází z března 2000⁷. V rámci zjednodušování bylo navíc nařízení Rady (EHS) č. 737/90, jež bylo několikrát změněno, v roce 2008 kodifikováno do nařízení Rady (ES) č. 733/2008⁸.

Od roku 1990 přijala Komise v rámci postupu projednávání ve výborech několik nařízení, která mají definovat oblast působnosti kontrolního systému a postupy pro provádění nařízení Rady (EHS) č. 737/90, zejména pak seznam zemědělských produktů pocházejících z třetích zemí, které musí podléhat kontrolám na hranicích Evropské unie. Tento seznam se postupem času měnil a v současnosti zahrnuje některá živá zvířata určená k porážce, maso (včetně masa volně žijící zvěře), mléčné výrobky, přírodní med, nepěstované houby a některé planě rostoucí bobuloviny⁹. Při kontrolách dovozu, které členským státům ukládají právní předpisy Společenství, musí být samozřejmě zohledněn stupeň kontaminace v zemi původu. Na základě atlasu ukládání radioaktivního cesia v Evropě¹⁰, a především pak na základě výsledků průzkumů na místě Komise v roce 1999 rozhodla, že některé kategorie produktů pocházejících z třetích zemí by měly podléhat přísnějším kontrolám¹¹.

¹ Doporučení Komise ze dne 6. května 1986, Úř. věst. L 118, 7.5.1986, s. 28.

² Rozhodnutí Komise ze dne 7. května 1986, Úř. věst. L 120, 8.5.1986, s. 66.

³ Nařízení Rady (EHS) č. 1388/86 ze dne 12. května 1986, Úř. věst. L 127, 13.5.1986, s. 1.

⁴ Nařízení Rady (EHS) č. 1707/86 ze dne 30. května 1986, Úř. věst. L 146, 31.5.1986, s. 88.

⁵ Nařízení Rady (EHS) č. 3955/87 ze dne 22. prosince 1987, Úř. věst. L 371, 30.12.1987, s. 14.

⁶ Nařízení Rady (EHS) č. 737/90 ze dne 22. března 1990, Úř. věst. L 82, 29.3.1990, s. 1.

⁷ Nařízení Rady (EHS) č. 616/2000 ze dne 20. března 2000, Úř. věst. L 75, 24.3.2000, s. 1.

⁸ Úř. věst. L 201, 30.7.2008, s. 1.

⁹ Nařízení Komise (ES) č. 1609/2000, Úř. věst. L 185, 25.7.2000, s. 27.

¹⁰ Atlas of caesium deposition on Europe after the Chernobyl Accident (Atlas ukládání cesia v Evropě po černobylské havárii), Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, Lucemburk 1998, katalogové číslo CG-NA-16-733-29-C, ISBN 92-828-3140-X.

¹¹ Přijetí nařízení Komise v roce 1999, kterým se zavádějí přísnější kontroly nepěstovaných hub pocházejících z 23 třetích zemí, nařízení Komise (ES) č. 1635/2006, Úř. věst. L 306, 7.11.2006, s. 3

Cíl návrhu

Cílem návrhu je prodloužit o deset let systém pro kontrolu dodržování nejvyšších přípustných úrovní radioaktivní kontaminace zemědělských produktů stanovených nařízením (ES) č. 733/2008 (kodifikované znění nařízení Rady (EHS) č. 737/90, jehož použitelnost byla prodloužena nařízením Rady (ES) č. 686/95 do 31. března 2000 a nařízením Rady (ES) č. 616/2000 do 31. března 2010).

Toto prodloužení je opodstatněné, protože důvody pro přijetí nařízení Rady č. 737/90 a jeho prodloužení přetrvávají. Kontaminace radioaktivním cesiem u některých zemědělských produktů pocházejících z třetích zemí, které byly nejvíce zasaženy černobylskou havárií, stále překračuje nejvyšší přípustné úrovně stanovené nařízením z roku 1990. V řadě produktů pocházejících z druhů, které žijí a rostou v přírodních a polopřírodních oblastech, mohou být přítomny vysoké úrovně cesia 137 a snižování těchto úrovní v uvedených produktech postupem času závisí zejména na době fyzikálního poločasu rozpadu tohoto radionuklidu, jež činí 30 let.

Tuto skutečnost potvrdila Komisí zadaná studie o možném dovozu zemědělských produktů s obsahem radioaktivního cesia, jehož koncentrace překračují mezní hodnoty ES, do členských států. Zhotovitel představil výsledky studie a související doporučení na zasedání výboru zřízeného *ad hoc* podle článku 5 nařízení Rady (ES) č. 733/2008 (někdejší článek 7 nařízení (EHS) č. 737/90), které se uskutečnilo v prosinci 2007. Na základě výsledků studie výbor doporučil, aby všechny produkty uvedené ve stávajícím seznamu v něm zůstaly i nadále a podléhaly kontrolám na hranicích Evropské unie. Podle návrhu ze studie výbor navíc dospěl k závěru, že by bylo vhodné ustanovení nařízení Rady (ES) č. 733/2008 prodloužit alespoň o deset let. Ve věci prodloužení platnosti ustanovení nařízení Rady (ES) č. 733/2008 byly rovněž vedeny konzultace se skupinou odborníků podle článku 31 Smlouvy o Euratomu na jejím zasedání dne 26. listopadu 2008. Skupina zaujala k návrhu Komise kladné stanovisko a dospěla k názoru, že takovéto prodloužení by bylo vhodné.

Závěrem je třeba připomenout, že nařízení Rady (Euratom) č. 3954/87¹² umožňuje zavést nařízením Rady různá omezení obecnější povahy pro případ budoucí havárie nebo radiační mimořádné situace. Při eventuálním zavedení by však tato omezení byla v rozporu s omezeními stanovenými v nařízení (ES) č. 733/2008. Z tohoto důvodu je třeba stvrdit ustanovení, že nařízení č. 733/2008 bude automaticky zrušeno, vstoupí-li v platnost nařízení č. 3954/87.

(přepracované znění nařízení Komise (ES) č. 1661/1999, Úř. věst. L 197, 29.7.1999, s. 17, ve znění nařízení Komise (ES) č. 1627/2000 ze dne 24. července 2000, Úř. věst. L 187, 26.7.2000, s. 7; nařízení Komise (ES) č. 1621/2001 ze dne 8. srpna 2001, Úř. věst. L 215, 9.8.2001, s. 18 a nařízení Komise (ES) č. 1608/2002 ze dne 10. září 2002, Úř. věst. L 243, 11.9.2002, s. 7).

¹² Úř. věst. L 371, 30.12.1987, s. 11. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (Euratom) č. 2218/89 (Úř. věst. L 211, 22.7.1989, s. 1).

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY,

kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 733/2008 o podmínkách dovozu zemědělských produktů pocházejících ze třetích zemí po havárii jaderné elektrárny v Černobylu

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 133 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení (ES) č. 733/2008¹³, jež je kodifikovaným zněním zrušeného nařízení Rady (EHS) č. 737/90 o podmínkách dovozu zemědělských produktů pocházejících ze třetích zemí po havárii jaderné elektrárny v Černobylu¹⁴, stanovilo nejvyšší přípustné úrovně radioaktivní kontaminace zemědělských produktů pocházejících ze třetích zemí a určených k lidské spotřebě, které musí být dodržovány při dovozu dotyčných produktů a v souvislosti se kterými provádějí členské státy kontroly. Použitelnost nařízení (ES) č. 733/2008 však končí dnem 31. března 2010.
- (2) Kontaminace radioaktivním cesiem u některých produktů pocházejících ze třetích zemí, které byly nejvíce zasaženy černobylskou havárií, stále překračuje nejvyšší přípustné úrovně radioaktivity stanovené v nařízení (ES) č. 733/2008.
- (3) Existují vědecké důkazy, že doba kontaminace některých produktů pocházejících z druhů žijících a rostoucích v lesích a zalesněných oblastech cesiem 137 po černobylské havárii závisí zejména na době fyzikálního poločasu rozpadu tohoto radionuklidu, jež činí 30 let.
- (4) Nařízení (ES) č. 733/2008 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno,

¹³ Úř. věst. L 201, 30.7.2008, s. 1.

¹⁴ Úř. věst. L 82, 29.3.1990, s. 1.

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

V článku 7 nařízení (ES) č. 733/2008 se druhý pododstavec nahrazuje tímto:

„Jeho použitelnost končí:

1. dnem 31. března 2020, ledaže Rada před tímto dnem rozhodne jinak, a to zejména v případě, že by seznam vyloučených produktů uvedený v článku 4 zahrnoval všechny produkty vhodné k lidské spotřebě, na které se vztahuje toto nařízení;
2. dnem vstupu v platnost nařízení Komise uvedeného v čl. 2 odst. 1 nařízení (Euratom) č. 3954/87, pokud tento vstup v platnost nastane před 31. březnem 2020.“

Článek 2

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne [...].

Za Radu

předseda/předsedkyně